Udskriftsdato: 30. oktober 2026 (Gældende)

Afgrænsning af en anmodning om aktindsigt. Ekstraheringspligtige oplysninger i ministerbetjeningsdokumenter. Sag nr. 24/02944

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Afgrænsning af en anmodning om aktindsigt. Ekstraheringspligtige oplysninger i ministerbetjeningsdokumenter. Sag nr. 24/02944

Svar til journalist

26. november 2024

Sag nr. 24/02944

Skatteministeriets afgørelse af 19. marts 2024 om aktindsigt

Jeg har nu færdigbehandlet sagen om Skatteministeriets afgørelse af 19. marts 2024 om aktindsigt vedrørende skatteopkrævningen i forbindelse med det nye ejendomsvurderingssystem.

Jeg kan ikke kritisere, at ministeriet ikke har udleveret yderligere oplysninger til dig i sagen.

I det følgende kan du læse nærmere om baggrunden for resultatet af min undersøgelse.

_____

Den 26. februar 2024 bad du Skatteministeriet om aktindsigt på følgende måde:

”I forlængelse af jeres afgørelse j.nr. 2024 – 1132 (vedhæftet) anmoder DR Nyheder hermed Skatteministeriet om aktindsigt i ministeriets korrespondance og akter vedr. alle typer af fejl i skatteopkrævningen for ejendomme ifm. det nye ejendomsvurderingssystem.

Parter: Skatteministeriet, Vurderingsstyrelsen, Udviklings- og Forenklingsstyrelsen, Skattestyrelsen, KMD, DXC og Netcompany.

Tidsperiode: 12. januar til den 26. februar 2024. ”

Ministeriet traf afgørelse i sagen den 19. marts 2024. Det fremgår af afgørelsen, at ministeriet forstod din anmodning således, at du anmodede om dokumenter vedrørende fejl i opkrævningen af ejendomsskatter på baggrund af de foreløbige vurderinger, som blev offentliggjort i efteråret 2023 og implementeret som beskatningsgrundlag for 2024 på ejendomsejernes forskudsopgørelse eller via Skattekontoen. Ministeriet havde på den baggrund identificeret 52 dokumenter som omfattet af din anmodning. Det fremgår også, at ministeriet havde behandlet en række af dokumenterne i forbindelse med tidligere anmodninger om aktindsigt fra dig, og at de pågældende dokumenter derfor ikke blev behandlet igen. Endelig fremgår det, at ministeriet alene havde forholdt sig til de dele af dokument nr. 38, 43, 45 og 52, der indeholdt oplysninger, der emnemæssigt faldt inden for din anmodning.

Ministeriet undtog ved afgørelsen en række dokumenter efter offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1, om ministerbetjening, med den begrundelse at der var tale om interne dokumenter, der var udvekslet mellem Skatteministeriets departement, Vurderingsstyrelsen, Skattestyrelsen og Udviklings- og Forenklingssty-

relsen på et tidspunkt, hvor skatteministeren havde behov for embedsværkets rådgivning og bistand i forbindelse med håndteringen af fejl i opkrævningen af ejendomsskatter på forskudsopgørelsen og via Skattekontoen, herunder i forbindelse med pressehåndtering og orientering af Folketinget. Ministeriet udleverede dog visse oplysninger i de undtagne dokumenter efter offentlighedslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., om ekstraheringspligt. For så vidt angår enkelte af dokumenterne, undlod ministeriet at foretage ekstrahering med henvisning til offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3. Ministeriet anførte, at de ekstraheringspligtige oplysninger i alt væsentligt var offentligt tilgængelige i nærmere angivne dokumenter, som var offentliggjort på Folketingets hjemmeside, hvortil ministeriet havde indsat links. Ministeriet bemærkede, at ministeriet ikke havde fundet grundlag for at meddele aktindsigt i videre omfang efter meroffentlighedsprincippet i offentlighedslovens § 14, stk. 1.

Du klagede den 19. marts 2024 til mig over ministeriets afgørelse om aktindsigt, idet du anførte bl.a., at sagen efter din opfattelse skulle have været behandlet efter miljøoplysningsloven. Du anførte desuden, at ministeriet ikke havde opfyldt sin pligt til at ekstrahere og havde undladt at udlevere "faktiske oplysninger om eks. datoer samt modtager/afsender". Du skrev også, at ministeriet efter din opfattelse havde foretaget en for snæver afgrænsning af din anmodning.

Jeg oversendte den 25. marts 2024 din klage til ministeriet, som den 13. maj 2024 fastholdt sin afgørelse. Ministeriet anførte bl.a., at oplysningerne om dato, afsender og modtager i mailkorrespondancer i sagen efter ministeriets opfattelse ikke var ekstraheringspligtige, idet de ikke var af betydning for sagens indholdsmæssige spørgsmål. For så vidt angik de oplysninger, der fremgik af allerede offentliggjorte dokumenter, anførte ministeriet endvidere, at ministeriet burde have henvist nærmere til, hvor i de offentliggjorte dokumenter enkelte af de oplysninger, som ministeriet havde undladt at ekstrahere, fremgik. Ministeriet uddybede i den forbindelse sin henvisning til flere af de offentliggjorte dokumenter. Endelig bemærkede ministeriet, at det efter en fornyet gennemgang af sagen havde konstateret, at enkelte dokumenter ikke – som anført i ministeriets afgørelse af 19. marts 2024 – indeholdt ekstraheringspligtige oplysninger, og at dokumenterne således rettelig var undtaget i deres helhed efter offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1.

Du klagede den 15. maj 2024 til mig på ny, og jeg bad den 3. juli 2024 ministeriet om en udtalelse i sagen. Jeg bemærker, at min undersøgelse ikke har omfattet spørgsmålet om ekstrahering af datoer, idet ministeriets afgørelse af 19. marts 2024 var vedlagt en aktliste med angivelse af bl.a. titel og dato for de 52 omfattede dokumenter.

Ministeriet har i en udtalelse af 6. september 2024 til mig oplyst følgende om sin afgrænsning af aktindsigtsanmodningen:

"Med henvisningen til formuleringen 'alle typer fejl i skatteopkrævning for ejendomme i forbindelse med det nye ejendomsvurderingssystem', henvisningen til den tidligere afgørelse i DR's aktindsigtsanmodning af 26. februar 2024, de historier om konkrete fejl i opkrævningen af grundskyld, som DR bragte den 23. februar 2024, samt at det med forskudsopgørelsen for 2024 var første gang, at Skatteforvaltningen skulle opkræve grundskyld og oprette lån til pensionister efter at have overtaget opgaven fra kommunerne, forstod Skatteministeriet anmodningen om aktindsigt således, at DR anmodede om yderligere dokumenter vedr. konkrete fejl i opkrævningen af ejendomsskatter på forskudsopgørelsen for 2024.

…

Skatteministeriet vurderer, at det kun er dele af dokument nr. 38, 43, 45 og 52, som emnemæssigt er omfattet af aktindsigtsanmodningen, da det alene er enkelte oplysninger i de fire dokumenter, som vedrører konkrete fejl i opkrævningen af ejendomsskatter og Skatteforvaltningens håndtering af fejlene".

Ministeriet har i udtalelsen desuden oplyst nærmere om de forskellige emner, som dokument nr. 38, 43, 45 og 52 vedrører, samt oplyst, at de oplysninger, der efter ministeriets opfattelse emnemæssigt er omfattet af din aktindsigtsanmodning, blev udleveret til dig i forbindelse med ministeriets afgørelse om aktindsigt af 19. marts 2024 eller i alt væsentligt er offentligt tilgængelige og dermed ikke ekstraheringspligtige, jf. offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3.

Ministeriet har telefonisk uddybet, at ministeriets afgrænsning af din anmodning om aktindsigt indebærer, at ministeriet alene har taget stilling til oplysninger om fejl i forbindelse med opkrævningen af ejendomsskatter for 2024 på forskudsopgørelsen eller via Skattekontoen og således hverken fejl i forbindelse med skatteopkrævninger forud for 2024 eller oplysninger om problemstillinger mv., som vil kunne give anledning til fejl i forbindelse med kommende skatteopkrævninger.

Din anmodning om aktindsigt vedrører oplysninger om fejl i skatteopkrævningen i forbindelse med det nye ejendomsvurderingssystem og er således ikke efter sin ordlyd begrænset til fejl i forbindelse med skatteopkrævningen for 2024. Din anmodning vedrører samtidig "alle typer af fejl", og det kan efter min opfattelse give anledning til tvivl, hvor bredt den skal forstås. Jeg har på den baggrund overvejet, om ministeriet har afgrænset din anmodning for snævert.

Efter at have gennemgået ministeriets bemærkninger mener jeg dog samlet set, at jeg ikke har tilstrækkeligt grundlag for at kritisere ministeriets afgrænsning. Jeg har i den forbindelse lagt vægt på, navnlig at ministeriet ikke forestod opkrævningen af ejendomsskatter forud for 2024, og at der på tidspunktet for din anmodning om aktindsigt alene var sket opkrævning af ejendomsskatter for 2024. Hertil kommer, at ministeriet klart har beskrevet sin afgrænsning af anmodningen i afgørelsen af 19. marts 2024.

Efter min gennemgang af de dokumenter, som ministeriet har taget stilling til ved afgørelsen, er jeg enig med ministeriet i, at dokumenterne ikke indeholder miljøoplysninger og derfor ikke skal vurderes efter miljøoplysningsloven, men offentlighedsloven.

Det følger af § 24, stk. 1, nr. 1, i offentlighedsloven (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020), at retten til aktindsigt ikke omfatter interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand.

Jeg kan ikke kritisere ministeriets anvendelse af bestemmelsen i § 24, stk. 1, nr. 1. Jeg har lagt vægt på, at de dokumenter, der er undtaget efter bestemmelsen, alene ses at være udvekslet mellem Skatteministeriet og forskellige underliggende styrelser, samt på ministeriets oplysninger i afgørelsen af 19. marts 2024 om baggrunden for udvekslingen af de pågældende dokumenter.

Det følger af § 28, stk. 1, i offentlighedsloven, at retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af bl.a. § 24, stk. 1, uanset denne bestemmelse omfatter oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen. Ekstraheringspligten efter § 28, stk. 1, finder dog ikke anvendelse,

i det omfang de pågældende oplysninger fremgår af andre dokumenter, som udleveres i forbindelse med aktindsigten, eller oplysningerne er offentligt tilgængelige, jf. § 28, stk. 2, nr. 2 og 3.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt en oplysning kan anses for at være relevant for en sag, fremgår bl.a. følgende af forarbejderne til bestemmelsen i § 28:

"Kravet om, at oplysningen skal være relevant for sagen, indebærer i øvrigt, at oplysninger om sagens faktiske grundlag, der som sådan er relevante, men som fra en overordnet betragtning er af uvæsentlig betydning for sagen (de kan siges at være ligegyldige), ikke skal ekstraheres. Der gælder således en bagatelgrænse for de oplysninger, der skal ekstraheres. "

Jeg henviser til forarbejderne til § 28 i lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 til lov om offentlighed i forvaltningen. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A, s. 97 ff.

I sagen FOB 2024-2 havde Forsvarsministeriet anført, at oplysninger om, hvilke personer i ministeriet der indgik i udvekslingen af en række mails i forbindelse med behandlingen af en pressemeddelelse, efter en konkret vurdering ikke havde haft betydning for sagens indholdsmæssige spørgsmål, dvs. udarbejdelsen og godkendelsen af pressemeddelelsen. Ombudsmanden fandt i sagen ikke at kunne tilsidesætte denne vurdering af, at oplysningerne ikke var relevante i offentlighedslovens § 28's forstand og derfor ikke blev udleveret.

Jeg har heller ikke i den foreliggende sag grundlag for at tilsidesætte ministeriets vurdering af, at oplysningerne om modtagere og afsendere på mails i den givne sammenhæng ikke kan anses for relevante i offentlighedslovens § 28's forstand.

For så vidt angår de oplysninger, som ministeriet har undladt at udlevere, med henvisning til at de er offentligt tilgængelige, jf. § 28, stk. 2, nr. 3, er det desuden min opfattelse, at ministeriet nu i sit svar til dig af 13. maj 2024 tilstrækkeligt præcist har angivet, hvor de pågældende oplysninger kan findes.

Jeg har på den baggrund samlet set ikke grundlag for at kritisere ministeriets anvendelse af offentlighedslovens § 28 i sagen.

Endelig kan jeg ikke kritisere ministeriets vurdering af spørgsmålet om meroffentlighed.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.

Med venlig hilsen

Henrik Bloch Andersen

Kopi til:

Skatteministeriet